

สรุปลำสำคัญ พรบ.สภาครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. 2546

พรบ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546
เกิดจากจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จาก
มาตรา 53

ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2546
และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 มิถุนายน 2546

มาตราที่ 4

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการศึกษาธิการ

“วิชาชีพ” หมายความว่า วิชา ชีพทางการศึกษา ทำหน้าที่หลัก
ทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย
วิธีการต่างๆ

“ผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษา” หมายความว่า ครู ผู้บริหาร
สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น
ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

“ครู” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบอาชีพหลักทางด้านการเรียน
การสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

“หน่วยงานการศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาหรือหน่วยงาน
อื่นที่ทำหน้าที่ กำกับดูแล สนับสนุน ส่งเสริมให้บริการเกี่ยวกับการ
จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาทั้ง
ภาครัฐและเอกชน

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

พรบ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หมวด 90 มาตราและบทเฉพาะกาล โดยประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

หมวดที่ 1 สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ ให้มีสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียกว่า “ครุสภา” ฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1.กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติ ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพ 2.กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาวิชาชีพ 3.ประสาน ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ นอกจากนั้นกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของครุสภา เช่น กำหนดมาตรฐาน/จรรยาบรรณวิชาชีพ ควบคุมความประพฤติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา การออก/เพิกถอน/พักใช้ใบอนุญาตและกล่าวถึงการมีรายได้ของครุสภา (มาตรา 10)

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการครุสภา กล่าวถึง องค์ประกอบของคณะกรรมการครุสภา ประธานกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือกฎหมาย ต่อมากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน แต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญ 7 สาขาและต้องเคยเป็นครู ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษา อย่างน้อย 3 คนและสุดท้าย กรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจำนวน 19 คน กรรมการครุสภา มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4

ปีและไม่เกิน 2 วาระติดต่อกันและพ้นจากตำแหน่งในกรณีตาย ลาออก รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือขาดคุณสมบัติ

ส่วนที่ 3 คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ มีหน้าที่ควบคุมและรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ องค์ประกอบของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย 1.ประธานกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในกรรมการครูสภา 2.กรรมการโดยตำแหน่ง 3 คน คือ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3.กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา การบริหารและกฎหมาย 4.กรรมการจากคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตรหรือการศึกษา 5. กรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี และกล่าวถึงหลักเกณฑ์คุณสมบัติและวิธีการสรรหาคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ เช่น 1.พิจารณาการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต 2. กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ 3. พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการครูสภามอบหมาย

ส่วนที่ 4 การดำเนินงานของครูสภา กล่าวถึง รายละเอียดการดำเนินงานของครูสภา เช่น การประชุมกำหนดไว้อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ระบุนคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการครูสภา วาระการดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่คือ การบริหารกิจการของสำนักงานเลขาธิการครูสภาให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ระเบียบข้อบังคับ ดูแลรักษาทะเบียน ผู้ได้รับใบอนุญาต ดูแลทรัพย์สินและเสนอรายงานประจำปี เป็นต้น

ส่วนที่ 5 การประกอบวิชาชีพควบคุม ระบุให้วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม จะต้องมียใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เว้นแต่กรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ 1.วิทยากรพิเศษทางการศึกษา 2 นักศึกษาฝึกสอน/ผู้จัดการศึกษาตามอรรถาศัย/ผู้ที่ทำการสอนในศูนย์เด็กเล็ก 3 ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา 4 บุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการคุรุสภาเป็นคนกำหนด

กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาต ดังนี้ 1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ 2.มีวุฒิปริญญาทางการศึกษาหรือเทียบเท่า 3.ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนและจะต้องประพฤติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ดังนี้ มาตรฐานวิชาชีพ 1.มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2.มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 3.มาตรฐานการปฏิบัติและจรรยาบรรณของวิชาชีพ 1.จรรยาบรรณต่อตนเอง 2.จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3.จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4.จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 5.จรรยาบรรณต่อสังคม

ส่วนที่ 6 กล่าวถึง ประเภทของสมาชิก คือสมาชิกสามัญและสมาชิกกิตติมศักดิ์ และกล่าวถึงคุณสมบัติของสภาคุรุสภา สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกและการสิ้นสุดของสมาชิกภาพ ดังนี้ ตาย ลาออก คณะกรรมการคุรุสภามีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ คณะกรรมการคุรุสภามีมติถอดถอนการเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

หมวดที่ 2 คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมาชิก 23 คน มีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บททั่วไป กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้ 1.ส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นของ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา 2.ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา 3.ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของกระทรวงในเรื่องสื่อการเรียนการสอน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา 4.ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การดำเนินงานด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ และผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา นอกจากนี้กล่าวถึง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 63) และกล่าวถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน 2.กรรมการ โดยตำแหน่ง 6 คน เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการครุสภา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3.กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก ผู้เชี่ยวชาญด้านสวัสดิการสังคม ด้านบริหารธุรกิจและ ด้านกฎหมาย ด้านละ 1 คน 4.กรรมการที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพ 12 คน 5.เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

ส่วนที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและ
สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้จัดตั้งเพื่อ
ดำเนินงานของคณะกรรมการฯ และประสานงานในเรื่องที่
เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อ
เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและ
บุคลากรทางการศึกษา โดยมีเลขาธิการเป็นผู้บริหารกิจการของ
สำนักงาน

หมวดที่ 3 การกำกับดูแล กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการกำกับดูแลการดำเนินงานและ
การจัดสรรงบประมาณของคุรุสภาและสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

หมวดที่ 4 บทกำหนดโทษ มาตรา 78 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 จะ
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา 79 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 46 หรือ 56 ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60000 บาทหรือทั้ง
จำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล กำหนดให้คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาตาม
พระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ปฏิบัติหน้าที่คณะ
กรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการครูและ
บุคลากรทางการศึกษาไปก่อน จนกว่าจะแต่งตั้งคณะกรรมการ
ให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน